हवामान आधारीत कृषि सल्ला

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी,
विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ **ईमेल:** igatpuri.amfu@gmail.com

८) हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. ०३.०२.२०२३

जिल्हा : नाशिक

मागील आठवड्यातील हवामान (२८/०१/२०२३ ते ०३/०२/२०२३)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (०४/०२/२०२३ ते ०८/०२/२०२३)				
२८	**२९**	**३०**	३१	०१	**०२**	०३	**दिनांक**	**०४**	**०५**	**०६**	**०७**	०८
०	०	०	०	०	०	०	**पाऊस (मिमी)**	०	०	०	०	०
२८.८	३०.०	३१.२	२९.०	२९.०	२७.५	२९.८	**कमाल तापमान (अं. से.)**	२९	३३	३४	३५	३५
१२.०	१२.०	१२.५	१४.०	१७.०	१८.०	१८.५	**किमान तापमान (अं. से.)**	११	११	१२	१३	१४
ढगाळ	**अ:ढगाळ**	**अ:ढगाळ**	**अ:ढगाळ**	**अ:ढगाळ**	**अ:ढगाळ**	निरभ्र	**ढग स्थिती (आकाश)**	**अ:ढगाळ**	निरभ्र	निरभ्र	**अ:ढगाळ**	**अ:ढगाळ**
६३	५९	६३	६०	५६	५०	५५	**सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)**	२६	२२	२३	२५	२९
२८	२५	३१	३०	४२	३४	३१	**दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)**	१५	१२	११	११	११
४.3	४.०	४.८	४.५	१०.०	१२.४	८.२	**वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)**	७.९	८.३	७.७	८.०	८.५

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	**अवस्था**	**कृषि विषयक सल्ला**
हवामान सारांश		**पुढील पाच दिवसांमध्ये हवामान थंड व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे तसेच आकाश दुसऱ्या व तिसऱ्या दिवशी निरभ्र तसेच उरलेल्या दिवशी अंशतः ढगाळ व उरलेले दिवस निरभ्र राहील. कमाल तापमान २२-२९ डिग्री सें. व किमान तापमान ११-१५ डिग्री सें. दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे तसेच वा-याचा वेग ७.७-८.५ कि.मी/.तास या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.**
सामान्य सल्ला		हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमानाकरीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा उपयोग करावा. कोरडे हवामान लक्षात घेऊन गहु, हरभरा, फळबागा व भाजीपाला पिकास पाण्याची पाळी द्यावी. वाटाणा पिकावर भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी पाण्यात मिसळणारे गंधक २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळुन फवारावे. वाटाणा पिकातील शेंगा पोखरणा-या अळीच्या नियंत्रणासाठी क्लोरोपायरीफॉस २० ई. सी.@ २० मिली किंवा कोराजन@ ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात किंवा ४% निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. कोबी व फुलकोबी पिकावरील गड्डा पोखरणा-या अळीच्या नियंत्रणासाठी ४% निबोंळी अर्काची फवारणी करावी. अळीचा प्रादुर्भाव जास्त असल्यास स्पिनोसॅड २.५ एस सी (SC) १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातुन फवारावे.
संदेश		कणसे उन्हात वाळवून झाल्यानंतर मळणी / उफणनी करावी व साठवणुकीपूर्वी ज्वारीचे धान्य उन्हात वाळवावे व साठवणूक करावी.
रब्बी ज्वारी	काढणी	कणसे उन्हात वाळवून झाल्यानंतर मळणी / उफणनी करावी व साठवणुकीपूर्वी ज्वारीचे धान्य उन्हात वाळवावे व साठवणूक करावी.
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	उन्हाळी भुईमुग लागवडीसाठी हेक्टरी ५ टन शेणखत/ सेंद्रिय खत जमिनीत मिसळावे. उन्हाळी भुईमुग १५ जाने. ते १५ फेब. दरम्यान पेरणी करावी व पेरणीपूर्व बियाण्यास PSB व रायझोबियम या जीवाणूखते १० ग्राम प्रती किलो तसेच ट्रायकोडर्मा या जैविक बुरशीनाशकाची ५ ग्राम प्रती किलो प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी. **किंवा**

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी,
विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ **ईमेल:** igatpuri.amfu@gmail.com

		उन्हाळी भुईमुगाची बिज प्रक्रिया करुन पेरणी करावी. बिजप्रक्रियेसाठी ५ ग्रॅम ट्रायकोडर्मा, २५ ग्रॅम भुईमुग गटाचे रायझोबियम व २५ ग्रॅम स्फुरद विरघळविणारे जिवाणु चोळावेत. भुईमुग पिकाला डी.ए.पी. (DAP) ५० किलो प्रती एकर पेरताना द्यावे. भुईमुग पिकाचे सुधारित वाण जसे फुले उन्नती, टी.ए.जी.-२४, टी.जी.-२६, टी.पी.जे.-४१, जे.एल.-५०१, एस.बी.-११, फुले भारती खरेदी करावे.
गहू	दाने भरण्याची अवस्था	गहु पिकामध्ये मावा व रसशोषणा-या किडीच्या नियंत्रणासाठी थायोमिथोक्साम २५ डब्लू.जी@ १ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळुन फवारणी करावी. गहू पेरणी नंतर ५५ व ७० व्या दिवशी १९:१९:१९ ह्या विद्राव्य खताचे २%@ २० ग्रॅम प्रती १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी दिल्यास उत्पन्नात वाढ होते.
हरभरा	काढणी/ घाटे भरण्याची अवस्था	जिरायती हरभरा पिकांच्या वाणांची पक्वतेनुसार काढणी व मळणी करावी. बागायती हरभऱ्यासाठी घाटे भरण्याच्या अवस्थेत पाणी द्यावे. हरभरा पिकावरील घाटे अळीचे एकात्मिक कीड नियंत्रणासाठी निंबोळी अर्क ५% नंतर १०-१५ दिवसांनी कोऱ्याजन @ २ मि.ली. प्रती १० लि. पाण्यात मिसळून फवारावे. त्यानंतर आवश्यकता असल्यास हेलीओकील १० मि.ली. प्रती १० लि. पाण्यातून फवारावे. पक्ष्यांना बसण्यासाठी पक्षीथांबे तयार करावेत. **किंवा** हरभऱ्यावरील घाटे अळीचा नियंत्रणासाठी रासायनिक कीटकनाशक क्लोरानट्रानिलीप्रोल १८.५ एस.सी.@ २.५ मिली किंवा इमामेक्टीन बेंझोएट ५ एस. जी.@ ४ ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून (सरासरी १० अळ्या प्रती झाड आढळून आल्यास) फवारणी करावी
आंबा		आंबा पिकावरील मोहराच्या संरक्षणासाठी व तुडतुडे किडीच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एस.एल. @ ३ मिली प्रती लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी किंवा मेटारायझीयम अनिसोप्ली किंवा व्हरटीसिलीयम लेकानी किंवा कॉन्फिडॉर @४ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. आंबा पिकावरील मोहराच्या संरक्षणासाठी व बुरशीच्या नियंत्रणासाठी गंधक@ ३० ग्रॅम प्रती १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्षे व डाळिंब		थंडीपासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी सकाळच्या वेळी ठिबक सिंचन च्या सहाय्याने पाणी द्यावे. द्राक्षावरील भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायथेन कोनाझोल ०.५ मिली प्रती लि. पाणी किंवा मायक्लोबुटानील ०.४ ग्रॅम प्रती लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी (बागेच्या अवस्थेनुसार व काढणी पूर्व हंगाम विचारात घेऊन रोगाच्या तीव्रतेनुसार लेबल क्लेम असलेली तसेच शिफारस केलेली औषधे फवारणी करावी).
कांदा		कांदा पिकावरील करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायथेन एम-४५ (०.३%) ३ ग्रॅम प्रती लिटर किंवा टेब्यूकोनाझोल (०.१ %) १ मिली प्रती लिटर पाण्यात मिसळून हे बुरशीनाशक १० ते १५ दिवसांच्या अंतराने आलटून - पालटून फवारावेत **किंवा** डायथेन एम-४५ २.५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम १ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कांदा पिकावरील रसशोषक किडींच्या (फुलकिड/मावा) नियंत्रणासाठी फिप्रोनील ५ एस सी@ २ मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे **किंवा** लॅम्ब्डा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी ६ मिली प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारावे. फवारणी करताना चिकट द्रव्याचा वापर करावा.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ **ईमेल:** igatpuri.amfu@gmail.com

		कांदा पिकावरील फुलकिडे (थ्रीप्स) आणि करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बोसल्फान २५ ईसी@ २ मिली + ट्रायसायक्लाझोल (७५ डब्ल्यूपी) १ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. फवारणी करताना चिकट द्रव्याचा वापर करावा.
पशुधन	जनावरांची हिवाळ्यात घ्यावयाची काळजी	जनावराना रात्री गोठ्यात ठेवावे आणि थंडीपासून बचाव वा संरक्षण करण्यासाठी गोठा कोरडा ठेवावा. कुक्कुटपालनात, शेडमध्ये कृत्रिम प्रकाश देऊन पिल्ले गरम ठेवा. लहान करडे/ कोकरे/ वासरे यांचे थंडीपासून संरक्षण करणे गरजेचे आहे. त्याचबरोबर व्यायला आलेले जनावरांचीही काळजी घेणे गरजेचे आहे. त्यासाठी जनावरांच्या गोठ्यांना बारदान / शेडनेटचे पडदे लावावेत. तसेच गोठ्यामधील उष्णता टिकून राहण्यासाठी ५०० ते १००० व्हॅटचे बल्ब गोठ्यामध्ये कमी उंचीवर लावावीत. शक्य झाल्यास गोठ्यामध्ये शेकोटी पेटवावी. गाभण जनावरांना व छोटया जनावरांना रात्रीच्या वेळी वाळलेले गवत/ कडबा/ गोणपाट यांची बिछायत टाकावी. गोठा कोरडा राहील याची कटाक्षाने काळजी घ्यावी. त्यासाठी दर ८ ते १० दिवसांनी गोठ्यामध्ये चुना भुरभुरावा. थंडीचे प्रमाण जास्त वाढल्यास जनावरांच्या अंगावर गोणपाट बांधावे. विशेषतः गाभण गायी-म्हशींची जास्त काळजी घ्यावी. जनावरांना जास्तीत जास्त ऊर्जा मिळण्यासाठी जनावरांच्या आहारात शेंगदाणा पेंड/ सरकी पेंड यांचा वापर वाढवावा. शक्य असल्यास बायपास फॅट आणि प्रथिनयुक्त आहार यांचा वापर वाढवावा. क्षार व जीवनसत्त्वांचे मिश्रण वाढवावे. सकाळच्या वेळी हिरवा चारा व रात्रीच्या वेळी वाळलेला चारा द्यावा. चराऊ जनावरांना चरण्यासाठी नेताना सकाळी उशिरा न्यावे, जेणेकरून गवतावर दहिवर नसेल. गोगलगाईचा प्रादुर्भाव असलेल्या ठिकाणी जनावरे चरावयास नेऊ नयेत. सर्दीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास जनावरांच्या नाकाभोवती टरपेंटाईनचा बोळा फिरवावा. सर्दीचा रंग हिरवट-पिवळसर असल्यास तातडीने पशुवैद्यकाच्या सल्ला घ्यावा. जनावरांचे पिण्याचे पाणी अतिथंड नसावे. जनावरे धुवायची झाल्यास शक्यतो दुपारच्या वेळी धुवावीत.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : ग्रामीण कृषि मौसम विभाग वेधशाळा विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिव

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, इगतपुरी
तथा सहयोगी संशोधन संचालक,
वि.कृ.सं.के., इगतपुरी, जि. नाशिक

ठिकाण : विकृसंके, इगतपुरी

दिनांक : ०३. ०२.२०२३